

Beszámoló a szociális szakterületről

A mélyszegénységben élők életminőségének és a romák esélyegyenlőségének javítása érdekében felzárkóztató képzések indítását tervezte a program. Az aluliskolázottság okozta hátrányok csökkentését kétirányú képzési program indításával céloztuk meg. A cél az általános iskolai végzettség megszerzése és a továbbtanuláshoz, a szakmatanuláshoz szükséges kompetenciák megszerzése.

2013. évben TÁMOP 5.3.8. Kompetencia és közösségfejlesztés című pályázat keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet a munkaerőpiacon leghátrányosabb helyzetű inaktív és álláskereső csoportok kompetencia- és közösségfejlesztésre irányuló képzését tartotta városunkban. A program 180 órás képzés volt, heti 5 napban, napi 6 órában. A programban olyan személyek vehettek részt, akik az elmúlt 6 hónapban nem vettek részt hazai forrásból vagy EU által támogatott programban, és akik esetén az alábbi feltételek közül legalább egy igaz: · alacsony iskolai végzettsége van, 50 év feletti életkorú, egyedül élő, etnikai kisebbséghez tartozó, súlyosan hátrányos helyzetű (legalább 24 hónapja munkanélküli), fogyatékossgal élő, megváltozott munkaképességű. A közfoglalkoztatási programmal összekapcsolódó program képzési és foglalkoztatási modulból állt. A 3 hónapos képzéshez 1 hónapos a munka világába visszasegítő foglalkoztatási elem kapcsolódott. Az előzetes igényfelmérést, a célcsoport megkeresését, foglalkoztatási helyet az Önkormányzati Szociális Szolgálat végezte, illetve biztosította. A program keretein belül sor került alapvető készségek, kompetenciák fejlesztésére, magyar nyelv, kommunikáció és matematika tárgyakból. A programban résztvevőket szociális munkások mentorálták. A program eredményeképpen nemcsak az alapkompentenciák erősödtek, hanem jövedelemhez is jutottak a csoport tagjai. Az általános iskolai végzettség megszerzésére 7-8 osztályos képzés indult. 2014-ben a Türr István Képző és Kutató Intézet Tatabányán indított csoportokat, melyben oroszlanýi aluliskolázott lakosok is részt vettek. 10 főnek sikerült a városból levizsgáznia.

A Szociális Szolgálat munkatársai a Védőnői Szolgálattal együttműködve a TÁMOP-5.3.6-11/1 Komplex Telep-program keretében családtervezési és egészségmegőrző tanácsadásokat tartottak. A területi védőnő heti rendszerességgel van jelen a Nyíres dűlőben működő szolgáltatóházban. A Szolgálat munkatársai által létrehozott Életút egyesület egészségmegőrző, egészséges életmódra nevelő programjaival segítette a Telepen élő, többségében roma családokat.

A Szociális Szolgálat több pályázatot is elnyert a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében. A TÁMOP-5.3.6-11/1 Komplex Telep-program keretében 2013-ban 19/19 kerti munkás és kőműves segédmunkás szerzett végzettséget. A képzés sikeréhez hozzájárult Szolgálat nagyon szoros gondozási és tanácsadási tevékenysége. A képzésben résztvevők valamennyien elhelyezkedtek, többen segítség nélkül találtak állást. A projekt meghosszabbítása során 2015-ben 20 fő részvételével 2 hetes kisépkezelő képzés sikerrel zárult, jelenleg szintén 20 fő háztáji tartósító ismereteket sajátít el 3 hónapos időtartamban. A képzéseket a Türr István Képző és Kutató Intézet által valósítjuk meg.

A Szociális Szolgálat több Belügyminisztériumnál megpályázott közmunkaprogramot pályázott és valósít meg. A kerti munkás képzésre alapozva, a Nyíres dűlőben található Szolgáltató ház kertjében alakuló „kisgazdasági” tevékenység során immár harmadik mezőgazdasági közfoglalkoztatási programot valósítjuk meg. Ennek keretében 16 fő gondozza a veteményest.

A hajléktalan személyek közfoglalkoztatási programjának is van mezőgazdasági eleme, 10 fő végez 1 évig növénytermelő, gondozó munkát, sajátít el élete jobbítását segítő hasznos ismereteket, munkakultúrát. Ez utóbbi program keretében 5 fő varrást, kézműves tevékenységet végez, 15 fő pedig a város és a városkörnyék területrendezését, szépítését végzi. A tevékenységek haszna a megélhetés segítésén túl az, hogy keretek között élnek a családok napjaikat, tervezhetőbb jövőképet látnak maguk előtt, értéket közvetítenek gyermekeik számára.

A Komplex Telep-program keretében, konzorciumi tagként a helyi Roma Önkormányzat számos speciális programmal segítette a hátrányok leküzdésében.

A közösség szervezése, fejlesztése nélkül nem képzelhető el a szegregált térségben élők helyzetének javítása. A város külterületein halmozottan jelennek meg a különböző társadalmi, szociális, egészségügyi problémák. Komplex Telep-program pályázat segítségével fókuszálnak a Szolgálat munkatársai a halmozottan hátrányos helyzetben lévő családok, személyek problémái megoldására. Célunk a helyi közösség megerősítése, erőforrásainak aktivizálása, és a társadalomhoz tartozás elősegítése.

2013 nyarán felújításra került a Nyíres dűlőben Szolgáltató házként és közösségi térként funkcionáló ház. A Komplex Telep-program megvalósítása során 70 főt az alapprogramban, 40 főt és családtagjait a hosszabbítás során vontuk be a projektbe. Egyéni fejlesztési tervek alapján, szoros támogatással állunk a csoport tagjai mellett. Ennek köszönhető, hogy a képzésben első körben résztvevők valamennyien sikeresen vették az akadályokat és valamennyien elhelyezkedtek. A dűlőben lévő Szolgáltató Pont szolgáltatásai sikeresek (900 alkalmat meghaladó mosást-fürdést tartunk nyilván), közösségi programjaink teltházak.

Közösségfejlesztés programjai

Kortárs segítő csoportunkat mindkét évben tavaszi és őszi időszakban tartottuk. Felkutattuk a dűlőkben élő 12-14 év közötti lévő gyermekeket, majd felkeltettük érdeklődésüket a témával kapcsolatban, szóban tájékoztattuk őket a foglalkozások témáiról. A foglalkozásokra 10 egymást követő héten került sor. A csoport összetétele többé-kevésbé állandó volt. A csoportban a fiatalok megismerkedhettek a segítői munka eszköztárával, kommunikációs készségeket, konfliktuskezeléssel kapcsolatos technikákat sajátíthattak el.

Húsvéti készülődés keretében papírból készítették dísz tárgyakat a gyermekek segítségünkkel. Nagyon jó hangulatban töltöttük a délutánt.

Anyáknapi készülődés során 2013-ban május 3-án 2014-ben április 30-án a Szolgáltató Pontban a dűlőben lakó gyermekek édesanyjuknak üdvözlő kártyát, és egyéb ajándékot készítettek.

A **2 az 1-ben Klub az Életért** csoport tagjai szereplésével és a bajban lévők segítségét önmaga számára célul tűző volt drogfüggő közreműködésével Anti drog disco-t szerveztünk a Művelődési ház kamara termében. A város általános iskoláiban és a dűlőben egyaránt hirdettük a programot. Több mint 200 gyermek és szülei jöttek el a nagyon jól sikerült rendezvényre a dűlőkből és a városból egyaránt. A Telepi pályázat bevont felnőttjei nagyon sokat tettek azért, hogy sikeres legyen azt este. 2014-ben családi nap keretében tartottunk discot.

2013 tavaszán először szerveztük meg **Családi napunkat** a Nyíres dűlőben található Csillag Szolgáltató Pontban. A képzésbe bevontak számára szeretnénk volna színes, közösséget formáló programot nyújtani a képzésben történt változások okozta csalódásokat enyhítendő. a közösség fejlődését segítették az előkészületek és maga a program is. 3 csapat indult a pörköltfőző versenyben. Az ezt követő időszakban még 4 családi napot szerveztünk, mindegyik nagy sikerrel zárult.

Az **„Eltűnő idők nyomában”** nevezetű táborunkat 2013 júniusában tartottuk. A 20 gyermekkel 3 táboroztató volt állandóan, mellettük 2 családgondozó segített alkalmanként. A tábor eseménydús napjai hosszú, gondos előkészítő szervező munka eredménye. A nyár során **Családi napot** szerveztünk Várgesztes Pihenőhelyre. A táboros gyerekek szülei, testvérei és néhány „csak” programban résztvevő jött ki busszal a történelmi vár alján található tisztásra. Paprikás krumplit főztünk, versenyeztünk, sokat beszélgettünk. 2014-ben egy hetes belső táborot tartottunk a Szolgáltatóházban.

Júliusban **Stílus, viselkedés tanácsadás** programot folytattuk a Csillag Szolgáltató Pontban az asszonyoknak, tanácsadó segítségével tudhattak meg önmagukról sokat a jelenlevők, külső-belső jegyeik alapján. Ékszerek készítésének új technikáit ismerhették meg a délután folyamán, az elkészült darabokat haza vihatték a lányok-asszonyok.

Augusztusban mindkét évben **Játszóházat** működtettünk a dűlőben. Naponta változó programmal vártuk a gyermekeket. Keddenként a védőnő, csütörtökönként fejlesztőpedagógus és óvónők is bekapcsolódtak a ház életébe. Ez a hónap a tanulássegítés hava is volt, a két év során közel 30 gyermeket készítettünk fel pótvizsgára.

Szeptemberben elkezdődött az iskola. Ettől a hónaptól mindkét évben péntekenként vártuk **játszóházi programokkal** a gyermekeket. A védőnői egészségprogram, az óvodai fejlesztés, valamint a tanulássegítés-tehetséggondozás programjai folyamatosak.

Két éve hirdettük a **„Tiszta udvar, rendes ház”** versenyünket. Első évben októberben megpróbáltuk szemétként tenni a dűlőt. Konténereket rendeltünk és gyűjtöttük a szemetet

és a lomot. 2014 októberében eredményt hirdettünk. Családi nap keretében egy fagyasztós hűtőszekrényt nyert a győztes, de többen kaptak ajándécsomagot.

November első péntekjén **Halovén tőklámpásokat** készítettünk a gyermekekkel és rövid kört tettünk a világító lámpásokkal. A legszebb lámpát készítő díjaztuk, palacsintát sütöttek az asszonyok, amit jóízűen fogyasztottak a gyermekek.

A karácsonyt megelőző hetekben mindkét évben **gyermek és felnőtt téli ruhákat** gyűjtöttünk azért, hogy osztani tudjunk karácsony előtt az erre rászorulóknak számára. Adományt is kaptunk több személytől és civil összefogásoktól. A csecsemőruházattól a felnőttéig mindenki tudott válogatni közülük.

A „**Jön a mikulás a dűlőben**” programban mindkét évben 50 gyermek kapott mikulás csomagot. A dűlő elején található Csillag Szolgáltató Pont a kin tele volt gyermekkel és szüleikkel. A gyermekek mellett a szülők élelmiszersomagot kaptak..

A **Focimaraton**t a Városi Sportcsarnokban rendeztük meg. A város három általános iskolájának három csapata versengett a győzelemért és természetesen a díjakért. A csapatok összeállításánál az iskolákat kértük, hogy dűlős és városi gyermekek egyaránt legyenek a csapatokban.

Mindkét évben volt lehetőségünk decemberben segíteni abban, hogy melegben töltsék a karácsonyi ünnepeket a nehéz sorsú családok. 2 év alatt **több mint 150 m3 fát sikerült osztanunk** a dűlőben élők számára egyidejűleg a városban élők körében történő osztással. Nagyon fegyelmezetten várták a fát a kint élők, többen adtak a sajátjukból olyanoknak, akiknek nem jutott a fából.

Karácsony előtt a tatabányai Bárdos Gimnázium és a Világító Torony Alapítvány támogatásával **gulyáslevest és új ruhákat, játékokat tudtunk osztani** Szolgáltató Pontban és a városban egyaránt. 150 adag levest és kenyeret vihetek haza a dűlőben élők, 120 adag fogyott el a városban az ételből. A ruhák többsége mindkét helyen gazdára talált.

A **gyermekek esélyegyenlőségének eléréséhez** Szolgálatunk számos prevenciós programmal járul hozzá. A gyermekjóléti szolgálat elsősorban a gyermekek számára szervez szabadidős tevékenységeket. A programok a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásait enyhítik, illetve a nehéz anyagi helyzetben lévő gyermekek számára teremtenek lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére. Tevékenységeink nem csak a gondozott családok körére terjednek ki, célunk a programok város felé nyitása, továbbá bekapcsolódás a települési rendezvényekbe. A programok költségeinek előteremtése pályázatok útján, és az intézmény dolgozói által létrehozott egyesület költségvetéséből történik.

A Szociális Szolgálat **prevenciós tevékenységei** – a program formáját, rendszerességét tekintve – két fő csoportra bonthatók:

- *Csoportokkal való szociális munka* (kétheti, illetve havi rendszerességgel)
- *Ünnepekhez, évszakokhoz kapcsolódó programok* (alkalmanként)

Csoportokkal való szociális munka

- Kortárs segítő csoportfoglalkozásaikat
- A 2 az 1-ben Klub az Életért klub

Ünnepekre való készülődés, foglalkozások

A Szolgálat igyekszik az ünnepek előtt ünnepváró hangulatot teremteni a gyermekek számára. Immár hagyománynak számít, hogy játszóház, manuális tevékenység, megvendéglés és ismeretterjesztő előadások, programok biztosításával teszik színessé a gyermekek hétköznapijait. Ez irányú programjaink elsősorban az általános iskoláskorú gyermekeket célozzák meg.

- Játszóház
- Anyák napi kézműves foglalkozás
- Húsvéti készülődés
- Farsang
- Adventi, karácsonyi készülődés

Egyéb szabadidős tevékenységek

- Közreműködés a városi Gyermeknapi programban
- Sport versenyek
- Tanulássegítés, tehetséggondozás
- Nyári táborozás
- Családi napok

Alkalmak száma: 489 ebből 395 korrepetálás, tehetséggondozás

Szolgáltatásban részesülők száma: 602 fő

A szabadidős programok a gyermekek aktív részvételét igénylik. A résztvevők együttműködésére építenek a munkatársak, lehetőleg olyan módon, hogy a közös élmények megéléséhez minden résztvevő tevékenységére szükség legyen.

Önkéntes együttműködés keretében a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása, a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, (különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében), az egészségügyi és a szociális ellátás kezdeményezése a gyermekjóléti szolgálat feladata. A gondozási forma keretében 2013 és 2014 években 254 gyermeket és családját támogattuk.

A gyermek akár saját magatartása vagy családi körülményei, illetve környezete miatt kerülhet veszélyeztetett helyzetbe. Ezeknek a veszélyeztető körülményeknek megszüntetéséhez kötelezően alapuló családgondozással nyújt segítséget a gyermekjóléti szolgálat családgondozója. **Védelembé vétel évek óta első ízben 2014 évben csökkenő számot mutat,** 126 gyermeket érintett a városban. Ez 4 %-kal kevesebb az előző évinél (2013-ban 131 fő). A csökkenés ellenére még mindig magas a mutató.

A Kormányhivatal ellenőrzése és észrevételezése, valamint belső átcsoportosítás következményeként 9 főre növekedett a gyermekekkel foglalkozó családgondozók száma, jogszabály módosítást nem sikerült elérni a felelősséggel felvállalható esetszámok elérése érdekében.

A családon belüli erőszak csökkenése érdekében végzett tevékenység nehézsége, hogy nagyon magas a látencia ezen a területen. Évről évre azt tapasztaljuk, hogy csökken azoknak az eseteknek a száma, amikor tudomásunkra jut a bántalmazás. 2013-ban 44, 2014-ben 40 bántalmazott gyermekről kaptunk információt.

Évente akkreditáltjuk és megszervezzük az „Élet a bántalmazás után” elnevezésű konferenciánkat, mely 2014-től országos konferencia. A családok átmeneti otthona és a gyermekjóléti szolgálat munkatársai a város iskoláiban ifjúságkutatást végeztek és csoportfoglalkozásokat tartottak az áldozattá válás megelőzése és az áldozatként megélt traumák enyhítése céljából.

A **nők esélyegyenlőségének elősegítése** érdekében folyamatosan adunk információt a gyermekek napközbeni ellátásának szolgáltatásairól. A Szolgálat keretein belül működő Bölcsőde 2015 tavaszára teljesen feltöltött.

A Komplex Telep-program keretein belül és azon túl is felvilágosító programok során adunk információkat, gyermeknevelési tanácsokkal, konfliktuskezelési technikákkal ismertetjük meg az anyákat. Családi napjaink, programjaink során praktikus segítséget kapnak a nők életük nehézségeinek kezeléséhez. A családon belüli erőszak elkerülése, kezelése felvilágosító és terápiás programjaink során történik, pszichológus és szociális szakemberek közreműködésével.

Az **időskorúak esélyeinek növelése** érdekében, az idősök helyzetének megismerését tartjuk fontos kiindulópontnak. 2014-ben ismét felkerestük a település idős lakóit, felvilágosítást adunk az igénybe vehető szolgáltatásokról. Számos esetben került látókörünkbe olyan egyedülálló idős ember, akinek segítséget tudtunk nyújtani. Az elmagányosodás elkerülése céljából folyamatosan híreljük az idősök klubja programjait. Nem ritka, hogy szolgálati gépkocsival hozzuk/visszük az idős embert a foglalkozásokra.

A **fogyatékkal élők esélyeinek növeléséhez** kapcsolódóan fogyatékkal élő gyermekek szüleinek tartunk klubfoglalkozásokat kéthetente. A szülőknek tanácsokkal segítünk, közös programokkal színesítjük a nehézségekkel teli napokat.

Nem tervezett, de megvalósult projektek

Az OROSZLÁN(Y)RÉSZ elnevezésű Komplex telep-program projekt meghosszabbítása, mely képzési és közösségfejlesztő elemeket is tartalmaz. (2015-ben 20 fő részvételével 2 hetes kisgépkészítő képzés sikerrel zárult, jelenleg szintén 20 fő háztáji tartósító ismereteket sajátít el 3 hónapos időtartamban. A képzéseket a Türr István Képző és Kutató Intézet által valósítjuk meg.)

A Szociális Szolgálat több Belügyminisztériumnál megpályázott közmunkaprogramot pályázott és valósít meg. A kerti munkás képzésre alapozva, a Nyíres dűlőben található Szolgáltató ház kertjében alakuló „kisgazdasági” tevékenység során immár harmadik mezőgazdasági közfoglalkoztatási programot valósítjuk meg. Ennek keretében 16 fő gondozza folyamatosan a kertet és a környező területet.

A 2015 tavaszán induló hajléktalan személyek közfoglalkoztatási programjának is van mezőgazdasági eleme, 10 fő végez 1 évig növénytermelő, gondozó munkát, sajátít el élete jobbítását segítő hasznos ismereteket, munkakultúrát. Ez utóbbi program keretében 5 fő varrást, kézműves tevékenységet végez, 15 fő pedig a város és a városkörnyék területrendezését, szépítését végzi.

A tevékenységek haszna a megélhetés segítésén túl az, hogy keretek között élnek a családok napjaikat, tervezhetőbb jövőképet látnak maguk előtt, értéket közvetítenek gyermekeik számára.